

**Twoje
pieniądze
mogą więcej!**

Sprawdź teraz!

Wały Chrobrego powinny wyglądać inaczej. Pokazuje to dokument odnaleziony w piwnicy gmachu Politechniki Morskiej

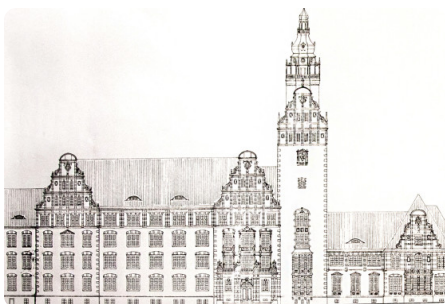
Historia   Aktualności   2 tygodnie temu   czwartek, 4 lipca 2024 14:30

Udostępnij

fot. mat. Politechniki Morskiej w Szczecinie

Na kopii projektu sprzed 110 lat, budynek uczelni przy ul. Wały Chrobrego 2 tylko po części wygląda znajomo. W oczy rzuca się nieistniejąca strzelista wieża od strony Muzeum Narodowego. – To miało być architektoniczne zwieńczenie tego reprezentacyjnego miejsca. Nie udało się jej zbudować z powodu pierwszej wojny światowej – opowiada dr hab. Paweł Gut z Archiwum Państwowego w Szczecinie.

Advertisement for the Renault Captur E-Tech Full Hybrid. The image shows a blue car on a reflective surface. Text includes: 'NOWE RENAULT CAPTUR E-TECH FULL HYBRID 145 KM', 'już od 999 zł/mies.', 'RRSO (11,04%) ubezpieczenie 1,9% w finansowaniu Renault', 'szczegóły w salonach i na renault.pl', and a 'sprawdź' button.

[☰ Spis Treści](#)

Tę kopię projektu wykonano w latach 30. XX wieku. Politechnika Morska przekazała ją archiwistom w czwartek. Ostatnie lata dokument przeleżał w piwnicy gmachu przy Wałach Chrobrego. Trafiono na niego przy okazji prac porządkowych związanych z przenoszeniem laboratoriów Wydziału Mechatroniki i Elektrotechniki na ul. Willową.

– Leżał na stercie ze starymi kalendarzami. Miał trafić do kartonu z rzeczami przeznaczonymi do wyrzucenia, ale pracownik techniczny odłożył go na bok, jako bardzo ładny obrazek – opowiada Blanka Batiuk ze stowarzyszenia Denkmal Pomorze, która jako pierwsza rozpoznała w starym szkicu ważny dokument. – Ma ogromną wartość historyczną. Pokazuje, jak powinien wyglądać ten budynek, gdyby ze względów finansowych nie odchudzono projektu.

Po obu stronach muzeum miały być strzeliste wieże

Politechnika Morska zajmuje na Wałach Chrobrego dwa połączone ze sobą budynki. Ten oznaczony numerem 2 był pierwotnie siedzibą Naczelnej Dyrekcji Ceł, czyli odpowiednika dzisiejszego urzędu skarbowego. Powstał w latach 1914-21 według projektu berlińskiego architekta Karla Hinckeldeyna. Jednak bez wspomnianej wieży, która wysokością miała dorównywać tej wieńczącej dzisiejszy urząd wojewódzki.

– W ten sposób po obu stronach Muzeum Narodowego stałyby monumentalne wieże. Taka koncepcja podkreślała reprezentacyjny charakter Wałów Chrobrego. Tej urzędowej części miasta, przeznaczonej również na podniosłe parady, przemarsze czy wiece – tłumaczy Paweł Gut, kierownik Oddziału Ewidencji i Opracowania Zasobu Archiwalnego Archiwum Państwowego w Szczecinie.

Podobnych znalezisk jest więcej

Odnalezioną kopię, a także inne dokumenty dotyczące gmachu przy ul. Wały Chrobrego 2 można będzie oglądać w Archiwum Państwowym w Szczecinie przy ul. św. Wojciecha 1. W tym roku prezentowano tam już najciekawsze projekty najbardziej znanych szczecińskich budowli z okazji Dnia Archiwów. Sięgnięto wtedy po zaledwie małą część zasobów tej instytucji, które cały czas się poszerzają.

– Zawsze przy takiej okazji apeluję o kontakt z nami i przekazywanie informacji o odnalezionych dokumentach – mówił dr hab. Krzysztof Kowalczyk, dyrektor archiwum, odbierając znalezisko Politechniki Morskiej. – Swego czasu przejęliśmy od prezydenta Piotra Krzystka dokumenty znalezione w sali sesyjnej urzędu miasta. W tym mapę, która wyznaczała przebieg linii granicznej polsko-niemieckiej z września 1945 roku, po ustaleniach konferencji poczdamskiej. Obejmujemy opieką również dokumenty od osób prywatnych. Niedawno przejęliśmy spuściznę kapitana żeglugi wielkiej Wiktora Czappa.

Czy monumentalny gmach kryje jeszcze jakieś tajemnice?

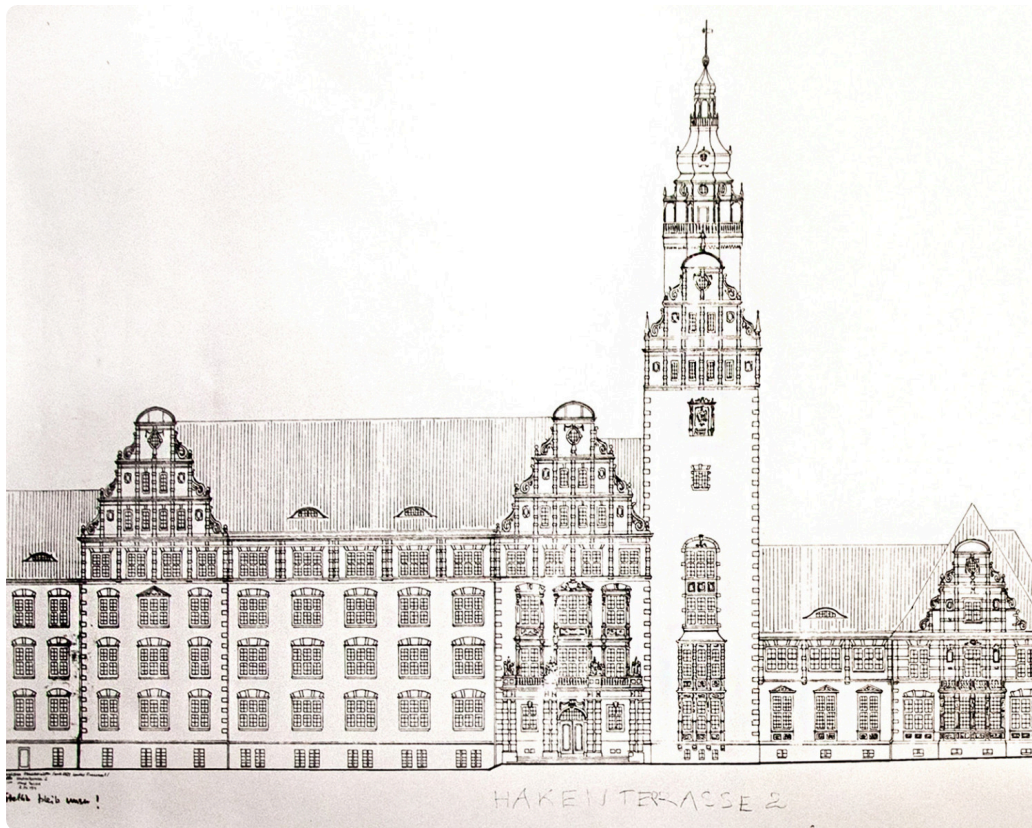
Jest nadzieja, że nowe znaleziska przyniosą też kolejne prace planowane w budynku przy Wałach Chrobrego.

– Jest tutaj sporo niedostępnych na co dzień miejsc. Cały czas odkrywamy coś nowego, wejścia czy przejścia. Teraz całkowicie opróżnimy laboratoria mechatroniki. Myślę, że w tych piwnicznych pomieszczeniach możemy znaleźć kolejne ciekawe dokumenty – mówi dr hab. inż. Artur Bejger, prorektor ds. nauki Politechniki Morskiej.

Pomieszczenia po laboratoriach w piwnicach będzie można przeznaczyć na inne funkcje, ponieważ przy ul. Willowej rozwijana jest nowa siedziba Wydziału Mechatroniki i Elektrotechniki. Powstaje tam między innymi od podstawy budynek od strony ul. Stalmacha.

Marcin Gigiel
m.gigiel@wszczecinie.pl

